

ORDE VAN DIENST 20/02/2011

&

TEKSTEN VAN DE TELEVISIENST

1. INTRO *(beelden van Brugge en de kerk)*

2. KOORZANG *“Gemeente hoor Gods groet”*

Gemeente hoor Gods groet: Hij spreekt ons van zijn vrede en deelt genade mede, maakt alles nieuw en goed.

Hij, het begin, het eind, die was in het verleden,
Hij is er in dit heden, zal steeds Dezelfde zijn.

3. WELKOM

Hartelijk welkom, beste kijkers, zeker allen die in ziekenhuizen of verzorgingsinstellingen verblijven of aan huis zijn gebonden. Sinds 1984 houden we onze kerkdiensten in deze mooie kapel, in goede samenwerking met de Engelse Kerk, die hier ook haar erediensten houdt. De kapel werd in 1080 gebouwd. In de 16de eeuw namen de kaarsengieters de kapel in gebruik. Daarom heet de kerk 't Keerske, het kaarsje. Voor ons heeft dat een bijzondere betekenis, omdat het kaarslicht doet denken aan Christus als Licht der wereld. Het thema van de eredienst is geluk en levenswijsheid. Onze kerkgemeenschap nodigt u van harte uit om samen met ons deze eredienst te vieren.

4. VOTUM

De menslievende God ziet naar u om. Hij zendt zijn licht en waarheid. Laten wij niet alleen hoorders, maar ook daders van zijn woord zijn. God wil ons tot mensen maken naar zijn beeld. Zijn Naam is: Ik zal er zijn.

Onze hulp is in de Naam van de Heer, die hemel en aarde gemaakt heeft, die trouw blijft in eeuwigheid en niet loslaat het werk dat zijn hand is begonnen.

5. GROET

De Heer wil dat je gelukkig wordt en mee zorg draagt voor het geluk van je medemens. Genade zij u en vrede van God, onze Vader, en van de Heer Jezus Christus, Amen.

6. SAMENZANG *Gezang 314 verzen 1 en 3*

7. TEKST

Drie mannen komen om bij een auto-ongeluk en verschijnen aan de hemelpoort. Petrus heet ze welkom. Er geldt hier maar één regel! legt hij uit: Niet op de eenden stappen. De poort zwaait open, en tot hun ontzetting blijkt de hemel vol te zitten met eenden. Ze fladderen en waggelen overal tussendoor. Het is bijna onmogelijk om niet op een eend te trappen. Na vijf minuten is het dan ook raak: de eerste man trapt op een eend. Meteen verschijnt Petrus, in het gezelschap van een afzichtelijke vrouw. Ik had u gewaarschuwd, verzucht Petrus, en slaat de man en de vrouw in de boeien. Uw straf is, dat u voor eeuwig aan deze vrouw vastgeketend zult zijn. De tweede man overkomt precies hetzelfde. De derde man heeft goed opgelet. Het vooruitzicht om voor altijd aan een lelijke vrouw geketend te zijn, staat hem niet aan. Hij is dus extreem voorzichtig, en maandenlang lukt het hem om niet op een eend te trappen. Tot Petrus op een dag verschijnt met de mooiste vrouw die de man ooit gezien heeft. Petrus ketent hem aan haar vast en verdwijnt zonder een woord te zeggen. Verrukt stamelt de man: Ik vraag me af wat ik gedaan heb, dat ik tot in eeuwigheid aan jou vastgeketend ben. De vrouw zegt: Geen idee wat jij gedaan hebt, maar ik ben op een eend gestapt.

Ik vond dit grapje in het Nederlandse maandblad "Psychologie", waarin mevrouw Sterre van Leer verder schrijft: Zag u 'm aankomen? Vast niet. Dat komt doordat u tot aan de clou vasthield aan het perspectief van de man. Dat wat goed is voor de een soms slecht is voor de ander, kwam niet in u op. Zo gaat het ook vaak in gesprekken, ontdekten psychologen. We denken vooral vanuit onszelf. Ik zou de link willen leggen met geluk. Waar de man in het grapje geluk heeft, heeft die vrouw geen geluk. Voor geluk is de ander nodig: je levenspartner, je kinderen, maar ook vrienden of zo maar mensen die even op je levensweg verschijnen, als een 'engel' bij wijze van spreken. Mensen die niet opdringerig of belerend zijn, maar bij wie je kunt opademen. Essentieel voor geluk is: de ander! Dat kan dus ook God zijn, de Gans Andere! In het Hebreeuws, de grondtaal van het Oude Testament, is Ik zal er zijn de Godsnaam, JHWH, uitgesproken als Adonai, wat Mijnheer betekent. Ik las ooit een mooie tekst Ik zal er zijn. Ik zal er zijn, als je huilt. Ik zal er zijn, als je mij nodig hebt, als je valt. Ik zal er altijd zijn, je kan het echt geloven. In beproevingen en verzoeken zal Ik er zijn, dwars door het donker heen. Kijk niet om, maar zie vooruit, want Ik zal er zijn!

8. SAMENZANG *Gezang 369 verzen 1 en 3*

9. TEKST

De Tien Geboden behoren ongetwijfeld tot de meest gerespecteerde richtingwijzers naar een zinvol bestaan. Ik lees nu de 'Tien richtingwijzers' uit de Reisgids voor gelukzoekers¹ van dhr. Dirk van de Glind: Gelukkig ben je wanneer je beseft dat je bedoeld bent om rechtop te lopen en als een vrij mens te leven. Gelukkig ben je wanneer je integer bent, je niet met alle winden meewaait of je in duizend bochten wringt om er maar bij te horen.

¹ *Uitg. Ankh-Hermes bv, Deventer, 2005, blz. 23.*

Wanneer je overeind blijft wanneer je gevraagd wordt te buigen voor machten waarvan je wéét dat ze niet goed zijn. Wanneer je durft te zijn wie je bent en je hart, je woorden en je daden één zijn. Gelukkig ben je wanneer je je horizon niet dichtmetselt met beelden die door anderen of door jezelf geschapen zijn. Wanneer je niet verliefd bent op je eigen waarheden of je grote gelijk, maar openstaat voor nieuwe inzichten en ervaringen. Gelukkig ben je wanneer je geloof en intenties zuiver zijn en je van daaruit jezelf, de anderen en de wereld alleen maar goed wilt doen. Gelukkig ben je wanneer je jezelf en anderen op tijd rust gunt om te herademen. Wanneer je weet dat je levensreis misschien wel in de eerste plaats bedoeld is om van te genieten en je dus de tijd neemt om te ontdekken wat je goed doet. Gelukkig ben je wanneer je respect hebt voor je bronnen en je ouders de waarde toekent die ze verdienen. Zodat je uit je jeugd en achtergrond meeneemt wat goed is, maar ook weloverwogen en duidelijk aangeeft wat volgens jou anders en beter gemoeten had. Gelukkig ben je wanneer je leeft vanuit een diep respect voor het leven, en het voeden en koesteren wilt. Gelukkig ben je wanneer je trouw aan jezelf en anderen bent en eerlijk en open in je relaties en contacten staat. Gelukkig ben je wanneer je genieten kunt van wat je meegekregen en verzameld hebt, of dat nu materieel of immaterieel is, en je kunt verheugen over het geluk van anderen. Gelukkig ben je wanneer je eerlijk en oprecht bent, jegens jezelf en anderen, en je met je woorden alleen maar goed wilt doen. Gelukkig ben je wanneer je zo thuis bent in je leven, dat geen kreet, geen vaag verlangen of domme drift je ooit nog weer de weg naar de leegte in laat slaan.

10. KOORZANG *Gelukkig is het land - Gezang 416*

11. KYRIEGEBED

Laten wij de HEER om ontferming aanroepen! Trouwe God, wij bidden U voor mensen die bang of verdrietig zijn, ziek of eenzaam. Heer, ontferm U over hen. Wij bidden u voor allen, die leven in armoede of zonder vrijheid. Christus, ontferm U over hen. Vanwege alle pijn, bij mensen groot en klein, Heer, wil bij ons zijn. Vanwege groot verdriet, U bent toch die het ziet, Heer, vergeet ons niet. Zie de nood van onze wereld, zoveel eenzaamheid en pijn. Laat het niet verborgen blijven, laat er, Heer, ontferming zijn. Hoor ze roepen, bange mensen, want ze zien het licht niet meer. Hoor hun stem ook in de hemel, kom dan toch, ontferm U, Heer. Hoor ons roepen, deze morgen, heel uw wereld, groot en klein. Draag ons, Vader, in uw liefde, wil onze Ontfermer zijn. Amen.

12. SAMENZANG *Psalm 128 twee verzen*

13. GELOFSBELIJDENIS

Wij geloven in God, Vader, Zoon en Heilige Geest, die door zijn Woord en Geest zijn kerk verzamelt, beschermt en verzorgt vanaf het begin tot aan het einde. Wij geloven in één heilige algemene christelijke kerk, de gemeenschap der heiligen, geroepen uit het menselijk geslacht. Wij geloven dat God aan zijn kerk de boodschap van verzoening in en door Jezus Christus heeft toevertrouwd en dat de kerk geroepen is om het zout der aarde te zijn. Wij vertrouwen dat God door zijn Woord en Geest de machten van zonde en dood, en daarom ook van haat, bitterheid en vijandschap overwonnen heeft en dat Hij ons in staat stelt om in de samenleving nieuwe levensmogelijkheden te brengen. Wij belijden dat God zich geopenbaard heeft als de Ene, die gerechtigheid en vrede onder mensen wil brengen. Aan God de eer en heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.

14. KOORZANG

15. (uit) PSALM 139

16. GITAAR/ZANG *“Hallelujah”*

17. (uit) PREDIKER 3

18. KOORZANG *“Een stad van vrede”*

19. MATTEÛS 5:1-11

20. SAMENZANG *Gezang 9*

21. PREDIKING

In het oude Romeinse rijk had de ‘god’ Janus –naar wie de maand januari is genoemd– een belangrijke functie. Hij beveiligde het gezin en later ook de staat. Deze ‘god’ had twee gezichten: één met een vriendelijke ge-laatsuitdrukking, voor de Romeinen, en één met een wrede uitdrukking, om de vreemdelingen buiten de poorten te houden. Maar wie zich tot Janus wendt, zal toch onzeker blijven. Iemand met twee gezichten is onbetrouwbaar. Dat God geen twee gezichten heeft, is een christelijke belijdenis van alle tijden. Door tijden van geluk en verdriet, want voor alles is er een tijd. Dat brengt ons bij de lezing uit het Bijbelboek Prediker, dat met Spreuken en Job tot de zogenaamde oudtestamentische wijsheidsliteratuur behoort. Wijsheid in de zin van levenswijsheid. Het gaat daarbij om de juiste handeling op de juiste tijd, om ervaring, levenskunst, opgedaan gedurende vele jaren. Die levenswijsheid kan echter verstenen tot een hard systeem. Dat zien we bij Job, waar het gaat over hoe het lijden van een onschuldige verstaan wordt. Job is zeer rijk en gelukkig, maar verliest alles. Zijn vrouw vindt dat hij God maar vaarwel moet zeggen.

Job zegt niet: *Vrouw, je hebt gelijk, we zijn onze kinderen en goederen en vee kwijt, zo'n God zetten we bij het oud vuil.* Integendeel, vreemd genoeg!, hij noemt haar 'dwaas'. Toch heerste in de oude tijd de gedachte dat het geluk kwam door juist optreden en onheil door onjuist handelen. Dus als iemand lijdt, is dat zijn eigen schuld. Een harde gedachte. Want of de werkelijkheid nu laat zien dat er talloze gelukkige mensen zijn die meer hebben misdaan dan mensen met pech, ziekte en verdriet, valt buiten die starre leer. We gaan toch niet zeggen dat de ziekenhuizen vol liggen met mensen die verkeerd deden of leefden? Zeker niet! Prediker vindt alles zinloos en wijst op de menselijke vergankelijkheid. Ook al het spreken vindt hij vermoeiend en hij zegt: *zoals rivieren geen effect hebben op de zee, zo woorden niet op de hoorder.* Prediker bekritiseert het zogenaamde hedonisme, dat is de leer die in het geluk en het genot motief en doel ziet van alle handelen. Het genot zoeken en alles weren wat dat in de weg staat. Alsof geluk hebben het hoogste doel is, een lot uit de loterij. Dan kom je in de sfeer van: wat heb je, in plaats van: wie ben je. Prediker is actueel. Hij waarschuwt om je niet te laten verblinden door het genot. Niet dat hij tegen genieten is, want in hoofdstuk 9 zegt hij: *Eet je brood met vreugde en drink je wijn met vrolijk hart, want als je dit doet heeft God dit al lang zo gewild!* De Bijbel laat er geen twijfel over bestaan dat de mens recht mag genieten van de mensen om zich heen, van eten en drinken, de natuur, het leven. Specifiek over tijd spreekt Prediker in hoofdstuk 3, waarin hij 28 verschijnselen opsomt, die in paren van 14 elkaars tegendeel aanduiden. Bijvoorbeeld: er is een tijd om te baren en om te sterven, te wenen, te lachen, te rouwen, te dansen, om te spreken en om te zwijgen. Daarmee geeft hij geen voorschriften, maar beschrijvingen. Als iemand ernstig ziek is, valt er weinig te lachen en op een huwelijksviering is er normaal gesproken vreugde. Prediker beschrijft situaties waarin de mens belandt.

Het komt er op aan die tijden te onderscheiden. Dat is zijn waarschuwing, maar ook een troost voor diegenen die niet aan het jong zijn toekwamen en een troost voor ouderen die niet meer mee kunnen, maar dat mag niet betekenen dat ze “*als herfstbladeren*” afgeschreven zouden mogen worden! Met Prediker zeggen we: benut de tijd die je gegeven is en vlucht niet uit de tijd. Een bevrijdende nuchterheid voor hen die het verleden herkauwen of voor diegenen die de toekomst idealiseren. De tijd overstijgt de mens, omdat deze een door God gegeven zaak is. Daar kan de mens niets aan toevoegen. Alles wat men kan doen is: er gebruik van maken! Er is dus voor alles een tijd, een tijd van geluk, helaas ook een tijd van verdriet en zorg. Ook in de Bijbel lezen we over mensen die moeite hebben met het lijden en de vergankelijkheid. *De mens is als gras en zijn schoonheid als een veldbloem. Het gras verdort, de bloem valt af,* schrijft de profeet Jesaja. Een Psalm vraagt: *Doet gij aan doden wonderen, Heer? Herkent men in dat eindeloos duister uw trouw?* In het Nieuwe Testament lezen we dat Jezus de dood overwon, wat christenen in de geloofsbelijdenis belijden met de woorden: “opgestaan uit de doden”. Natuurlijk, de mens is sterfelijk. Maar tot die tijd is er leven, wat soms strijd kost. Dit doet denken aan regels uit een gedicht van Dylan Thomas die hij zijn doodzieke vader stuurde, toen deze zich liet gaan. *Verdwijf niet zo gedwee uit ons gezicht. Raas tegen het doven van het licht.* We worden opgeroepen om partij te kiezen tegen het doodse. In de Bijbel is dat ziekte, honger, pijn, maar ook ruzie en onrecht. Moeten we dan op de hemel gaan zitten wachten, omdat het in dit tranendal toch niets gedaan is? Laten we oppassen om van de hemel een uitwijkplaats voor het denken te maken. Op de aarde leven we ook van de belofte van een nieuwe hemel en aarde. Dat is een mogelijke uitleg van de woorden uit Openbaring 21: *de dood zal niet meer zijn.*

Het eeuwige leven is in de Bijbel niet alleen maar iets dat eens zal komen, maar ook hier en nu aanwezig. Een mysterie, een paradox, zoals de woorden: *Wie in Mij gelooft zal leven, ook al is hij gestorven*. Er is een tijd voor het één en voor het ander! Het christelijk geloof bericht daar over. Christus werd mens, kwam op aarde. Om te zeggen: *Ik ben met je!* AMEN.

22. BLOKFLUITSPEL *Psalm 140 ofte Tien Geboden van Jacob Van Eyck*

23. VOORBEDEN

Laat ons bidden: Hemelse Vader, wij bidden voor de wereldwijde kerk: voor haar eenheid en voor allen die daarin een ambt of taak vervullen; dat ze met vindingrijkheid streven naar geestelijke vernieuwing. Wij bidden U dat oud en jong op elkaar betrokken blijven, dat er geen verstarring of vereenzaming optreedt, maar leven gevonden wordt tot geluk van elkaar en tot Uw eer. Wij bidden U voor allen die in gezinnen, scholen en verenigingen verantwoordelijk zijn voor de opvoeding van jonge mensen; dat ze behoedzaam omgaan met hen die aan hun zorgen zijn toevertrouwd. Wij bidden voor de gezinnen, voor vaders, moeders en kinderen; dat men elkaar niet dwangmatig naar de hand zet, maar respectvol met elkaar omgaat. Wij bidden U voor allen die moeite hebben met geloven. Voor allen die door teleurstelling het contact met de kerk hebben verloren. Wij bidden in het bijzonder voor hen die vereenzaamd of ziek zijn, voor hen die de pijn van de scheiding tegen hun wil moeten ondergaan; dat ze medemensen ontmoeten die het voor hen opnemen en begrip tonen. Barmhartige Vader, leer ons oog te hebben voor de noden van anderen en mee te werken aan elkaars geluk. Wij prijzen uw naam om de gaven van uw liefde, om uw bescherming en trouw. Heer, maak ons tot getuigen van uw Zoon. Dan zal uw naam geheiligd zijn op aarde, tot in eeuwigheid, amen.

24. KOORZANG *“Onze Vader”*

25. TEKST

Hoe gelukkig is de Vlaming? In de zomer van 2010 deed de Christelijke Mutualiteit een enquête bij 2000 Vlamingen, waarop het individueel geluksgemiddelde werd berekend. Resultaat: 56% van de Vlamingen is gelukkig, 17% beslist niet. 60-plussers zijn gelukkiger dan andere mensen. Opleidingsniveau is niet bepalend voor geluk. Samenwonenden zijn gelukkiger dan alleenstaanden. Gelukkige mensen leven langer, hebben minder kans om ziek te worden, herstellen sneller en hun psychische gezondheid is beter. En ze zijn socialer en tevredener op het werk. Verder las ik over een zevental gelukslijnen, die ik kort weergeef. 1ste: Leef naar je doelen: wie geen doel voor ogen heeft, loopt het risico om geleefd te worden. 2de: Investeer in relaties en vriendschap, dat levert meer op dan je denkt! 3de: Denk positief: Optimisme en minder piekeren jagen je geluksgevoel de hoogte in. 4de: Heb aandacht voor jezelf: Sta stil bij waar je goed in bent en bij je aangename eigenschappen. 5de: Leef hier en nu: Schenk aandacht aan de dagelijkse dingen, zo ervaar je je leven intenser. 6de: Heb grip op je leven: Richt je energie op dingen die je wèl kunt veranderen. En tenslotte Leef gezond en beweeg! Kortom: Werk aan je geluk en koester de geluksmomenten. Veel geluk!

26. SAMENZANG *Gezang 477 vers 1*

27. ZEGEN

Moge de Heer voor u zijn om de weg te wijzen en naast u om een arm om u heen te slaan. De Heer zij onder u om u op te vangen en in u om u te troosten in tijden van verdriet. De Heer zegene u en behoede u. De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig. De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede en geluk.

direct gevolgd door

28. SAMENZANG “*Ga met ons mee*”

Ga mee met ons, trek lichtend ons vooruit,
naar tijd en land, door u ooit aangeduid.
Leef op in ons, de mens die leven moet,
één die de toekomst heeft, die leeft voorgoed.